

Vergaderjaar 2009–2010

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 257

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2009

De Tweede Kamer heeft over de aanpak van overlast en verloedering informatie ontvangen in de vorm van o.a. een reactie op het SCP-rapport overlast en verloedering ontsleuteld (TK 2009–2010, 28 684, nr. 251) en de voortgangsrapportage Veiligheid begint bij Voorkomen (TK 2009–2010, 28 684, nr. 253).

In aansluiting hierop geef ik in deze brief mijn reactie op de motie Van Geel (TK 2009–2010, 31 951, nr. 3) die in mei 2009 is aangenomen over het terugdringen van overlast en verloedering. Daarnaast geef ik in deze brief mijn reactie op toezeggingen zoals ik deze heb gedaan tijdens het AO burgemeester en veiligheid van 30 september 2009 en een toezegging die ik heb gedaan tijdens de begrotingsbehandeling 2008 inzake een samenhangende informatiehuishouding voor het veiligheidsdomein.

Motie Van Geel c.s.

Het kabinet geeft aan het terugdringen van de overlast en verloedering met 25% ten opzichte van 2002 onverminderd prioriteit, waarbij het wel de vraag is of deze doelstelling volledig kan worden gerealiseerd. In de motie Van Geel c.s.¹ heeft uw Kamer gevraagd naar beleidsmaatregelen om de fysieke verloedering en ernstige sociale overlast versneld terug te dringen. Tevens is gevraagd om apart in overleg te treden met burgemeesters om het hun ter beschikking staande instrumentarium om fysieke verloedering en ernstige overlast te voorkomen, adequaat en doeltreffend te gebruiken. Over beide elementen bericht ik u het volgende.

In de brief van 30 oktober 2009² betreffende de Tweede Voortgangsrapportage Veiligheid begint bij Voorkomen, heb ik reeds een aantal maatregelen genoemd, zoals het Manifest Bestrijding Overlast en Verloedering. Verder heb ik dit uitgewerkt in de antwoorden op uw vragen over de begroting 2010. In hoofdlijnen gaat het om de volgende maatregelen.

- Uitwerking van het op 7 september jl. door mijn collega voor Wonen,

¹ Tweede Kamer 2008–2009, 31 951, nr. 3.

² Tweede Kamer 2009–2010, 28 684, nr. 253.

Wijken en Integratie en mij met 40 gemeenten ondertekende Manifest Bestrijding Overlast en Verloedering. Dit betreft de inzet door de 40 gemeenten van de door hen zelf benoemde specifieke maatregelen om overlast en verloedering te verminderen.

- Deelname van deze 40 gemeenten aan de landelijke opschoondag in het voorjaar van 2010 en 2011. Gezamenlijk roepen wij andere gemeenten op ook hieraan deel te nemen.
- Intensivering van de aanpak van Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren
- Continuering van de inzet van praktijkteams.
- De aanpak van jeugdgroepen. Naast het in kaart brengen van de jeugdgroepen met behulp van de shortlistmethodiek worden de gemeenten ondersteund bij het opzetten van het casusoverleg en het feitelijk vormgeven van beleid per jeugdgroep.
- De aanpak van uitgaansgeweld. Hierbij zullen de mogelijkheden van de aangepaste Drank- en Horecawet worden benut.
- De gemeenten zullen worden ondersteund bij het terugdringen van fysieke verloedering, onder andere de bestrijding van graffiti. Er is hiervoor een toolkit beschikbaar gesteld.
- In aansluiting op de op 23 november a.s. te starten landelijke campagne veilige publieke taak zal in 2010 een landelijke campagne worden gevoerd over terugdringen overlast en verloedering, waarvan ook op lokaal niveau gebruik kan worden gemaakt.
- Met betrekking tot bevoegdheden zal een aantal bij Uw Kamer of de Eerste Kamer der Staten-Generaal aanhangige wetsvoorstellen, waaronder het Wetsvoorstel maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast, het mogelijk maken om in een vroegtijdig stadium te interveniëren. Daarnaast verwacht het kabinet dat met de verdere implementatie in 2010 van het bestuurlijk instrumentarium een bijdrage wordt geleverd aan het verder terugdringen van overlast en verloedering.

Ik hecht eraan om op te merken dat de objectieve cijfers uitwijzen dat Nederland in veel opzichten steeds veiliger wordt. De beleving van veel mensen is echter anders. Ter verbetering daarvan heb ik de zogenoemde «Tafel van Twaalf» laten ontwikkelen. Dit instrument komt in december 2009 voor gemeenten beschikbaar en richt zich op de verbetering van de lokale veiligheidszorg en veiligheidsbeleving door lokale «veiligheidsmedewerkers» zelf. Het instrument bevat twaalf specifieke punten benoemd, die verdeeld zijn over de drie thema's: wegnemen van onveiligheid, versterken van veiligheid en steunend politiek leiderschap.

Waar het gaat om de bekendheid van burgemeesters met het hun ter beschikking staande instrumentarium om fysieke verloedering en ernstige overlast te voorkomen, adequaat en doeltreffend te gebruiken is, mede naar aanleiding van de notitie «*Burgemeester en Veiligheid*» met een groot aantal burgemeesters overleg geweest¹. Daarnaast zijn er voorlichtingsbijeenkomsten gehouden over het Wetsvoorstel maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast en komt er ook nog een handreiking voor burgemeesters over de toepassing hiervan. Voorts verschijnt binnenkort het met mijn medewerking tot stand gekomen handboek van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) over het brede scala aan bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en veiligheid. In het algemeen is er regelmatig overleg met burgemeesters over de toepassing van bevoegdheden op het raakvlak van openbare orde, veiligheid en welzijn. Zo zal bijvoorbeeld medio januari 2010 een bestuurlijke conferentie worden georganiseerd over de toepassing van het tijdelijk huisverbod.

¹ Tweede Kamer 2008–2009, 28 684, nr. 212.

Toezeggingen AO «Burgemeester en Veiligheid», d.d. 2 en 30 september 2009

Tijdens de algemeen overleggen met de Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 2 en 30 september 2009 over de notitie «*Burgemeester en Veiligheid*» is overigens uitvoerig ingegaan op de bekendheid van de burgemeester met het instrumentarium op het gebied van veiligheid.¹

Er zijn diverse publicaties uitgebracht of in voorbereiding, zoals:

- De handreiking bestuurlijk handelen bij crises, twee bundels met persoonlijke verhalen van burgemeesters die een crisis hebben meegemaakt, een handboek crisisbeheersing («als het op communiceren aankomt») en de publicatie «Loco voor de leeuwen»;
- Er is een op de praktijk toegespitst handboek (annex zakboek) openbare orde en veiligheid voor burgemeesters in de maak: verschijnt rond de komende jaarwisseling;
- De website www.burgemeesters.nl/crisisbeheersing staat vol tips, leermomenten, etc. op gebied van crisisbeheersing;
- In ieder nummer van het Burgemeestersblad verschijnen artikelen over openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing.

Specifiek gericht op burgemeesters organiseert het NGB in nauw overleg met BZK cursussen en workshops voor burgemeesters, zoals bijvoorbeeld:

- de cursus «Het Initiatief» (de cursus voor beginnende burgemeesters, waarbij ook een onderdeel in het teken staat van OOV-bevoegdheden)
- de cursus «De burgemeester crisiscompetent» over de verschillende rollen van de burgemeester in de crisisbeheersing
- de workshop «Veilige publieke taak» om burgemeesters weerbaarder te maken tegen agressie en geweld
- jaarlijkse kleinschalige bijeenkomsten voor (loco)burgemeesters, waarin een collega-burgemeester vertelt over hoe deze een crisis heeft aangepakt.

Overigens heeft het NGB een eigen afdeling crisisbeheersing, die burgemeesters ondersteunt bij hun taken in de crisisbeheersing. Er is een ondersteuningslijn, die de burgemeester dag en nacht kan bellen indien hij advies/ondersteuning wenst in verband met crises.

Het onderwerp Veiligheid is verder opgenomen in het programma aanbod van cursussen en workshops voor gemeenteraadsleden via het Actieprogramma Lokaal Bestuur.

Verder is tijdens het Algemeen Overleg van 30 september 2009 over de notitie «*Burgemeester en Veiligheid*»² het aantal schietincidenten bij de Nederlandse politie aan de orde geweest. Hierbij is uw Kamer de cijfers van de Rijksrecherche voorgelegd. Ik heb u toegezegd meer informatie te geven over deze cijfers. De Rijksrecherche onderzoekt uitsluitend «rake schoten» van de politie. Gerichte schoten die het doel missen en waarschuwingsschoten (in schietwaardige situaties) worden binnen de korpsen zelf onderzocht en niet centraal geregistreerd. In beginsel is er een schietincident als er sprake is van gerichte schoten (raak en mis) of van waarschuwingsschoten. Er is geen indicatie dat er sprake is van een trendmatige stijging van het aantal schietincidenten bij de politie. Ten slotte zullen de onderzoeksrapporten die over het schietincident tijdens het dansevenement «Sunset Grooves» te Hoek van Holland thans opgesteld worden, naar verwachting inzicht bieden in de achtergronden van de betreffende schietincidenten.

¹ Tweede Kamer 2009–2010, 28 684, nr. 241 en 250.

² Tweede Kamer 2008–2009, 28 684, nr. 212, Tweede Kamer 2009–2010, 28 684, nr. 241 en nr. 250.

Ook vroeg uw Kamer tijdens het evengenoemde AO naar de mogelijkheden van de burgemeester informatie over individuele cases op het raakval van veiligheid/zorg te delen met andere leden van het college van B&W. Zulks in relatie met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degenen die voorwerp van gesprek zijn. Het betreft bijvoorbeeld gevallen over multiprobleemgezinnen of risicojongeren die afglijden en waarvoor de instanties gezamenlijk geen afdoende oplossing voor hebben gevonden. In het wetsvoorstel Centra voor Jeugd en Gezin is als ultimatum redemium de doorzettingsmacht van de burgemeester richting instellingen opgenomen. In de Nota naar aanleiding van het Verslag, welke op korte termijn naar uw Kamer zal worden gezonden, wordt nader ingegaan op de rol van de burgemeester.

Toezegging begrotingsbehandeling 2008

Bij de behandeling van de begroting 2008 van mijn ministerie heb ik toegezegd te rapporteren over de uitkomsten van overleg met de veiligheidspartners over de prioriteiten binnen het ontwikkelen van een samenhangende informatiehuishouding voor het veiligheidsdomein (Kamerstukken II 2007–2008, 31 200, nr. VII).

Afstemming tussen het Veiligheidsberaad en het Korps Beheerders Beraad over de informatievoorziening voor het veiligheidsdomein heeft plaatsgevonden. De Politieregio's hebben de focus vastgelegd in het ICT programma Wenkend perspectief. Het Veiligheidsberaad heeft vier prioriteiten gesteld. De prioriteiten zijn C2000 (Strategische advisering over beheer aan de strategisch eigenaar BZK), meldkamer ontwikkelingen (Meldkamer systeem GMS en visie ontwikkeling over de toekomst), basisregistraties en netcentrisch werken. Daarnaast wordt thans in opdracht van het Veiligheidsberaad een strategische ICT agenda opgesteld waar onder meer aandacht wordt besteed aan standaarden en architectuur. Deze standaarden en architectuur geven het veld meer grip op de uitvoering van ICT-activiteiten en maken de onderlinge samenwerking en informatieuitwisseling makkelijker en goedkoper. Bovendien sluit dit aan bij het kabinetsbeleid rond e-overheid.

Deze afspraken geven invulling aan het Informatie Beleid Veiligheid (IBV) waar mijn voorganger uw Kamer eerder – overigens toen nog onder de naam Informatie Basisvoorziening Veiligheid – over berichtte (Uitvoering kabinetsstandpunt ACIR, Kamerstukken II 2005 – 2006, 26 956, nr. 43).

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst